

«tad-madhye nacirād atra haṁsau tāv apy upaishyataḥ.
«tato drakshyasy ajasraṁ tau. mā kṛithā durmanaskatām!» 35

ity ukto mantriṇā tena sa rājā tad akārayat
yathoktaṁ kshaṇa-saṁpannaṁ Brahmadatto mahā-saraḥ. 36
haṁsa-sārāsa-cakrāhva-saṁcrite tatra kālataḥ
āgātya padmakhaṇḍe tad haṁsa-yugmam upāviṣat. 37
tad upetya sa vijñaptas tat-saro-rakshibhir nṛipaḥ
āgād etat saro hṛishṭaḥ, siddhaṁ matvā manoratham. 38
dadarṣa hema-haṁsau ca tatra 'etau dūrato 'rcayan
ācāvāsayaḥ ca nikshipya sakshirān ṇālitaṇḍulān. 39
viṣuddha-kaladhautāṅgau muktāmanimayekshaṇau
prabala-cañcu-caraṇau tārkshyaratnāgrapakṣatī 40
viṣrambhōpagatau tau ca haṁsau rājā vibhāvayan,
tatra sadā 'avasat nityaṁ tatṛaiṇa sarasas taṭe. 41

ekadā ca 'ekadeṣe 'tra saro-rodhasi paryaṭam,
amlāyi-pushpa-racitāṁ pūjāṁ rājā dadarṣa saḥ. 42
«kena pūjā kṛitā 'eshā?» 'iti papraccha 'atra sa rakshināḥ.
tatas te taṁ saraḥ-pālā nṛipam evaṁ vyajijñapan: 43
«trisaṁdhyāṁ sarasi snātvā haṁsāv etau hiraṇmayau,
«iha nityam imāṁ pūjāṁ kṛtvā, dhyānena tishṭhataḥ. 44
«tad na vidmo, mahārāja, kim etad mahad adbhutam.»

etac ṣrutvā sa rakshibhyaḥ cintayāmāsa bhūpatiḥ: 45
«kva haṁsau, kva 'idriṇi caryā? dhruvam asty atra kāraṇam.
«tat karishye tapas tāvad, yāvad vetsyāmi, kāv imau.» 46
iti saṁcintya nṛipatis tyaktāhāraḥ sa bhāryayā
mantriṇā ca samaṁ cakre Hara-dhyāna-paras tapaḥ. 47
atha 'ubhau divya-haṁsau taṁ dvādaçāḥam upoṣhitam
upetya, vyaktayā vācā svapne rājānam ūcatuḥ: 48
«rājann, uttishṭha! vakshyāvaḥ sa-bhāryā-sacivasya te
«prātāḥ sarvaṁ yathā-tattvaṁ vijane, pāraṇe kṛite.» 49

ity uktvā tau tiro bhūtau haṁsau; rājā prabudhya ca
bhāryā-mantri-yutaḥ prātaḥ cakāra 'utthāya pāraṇam. 50
bhuktoṭtaraṁ ca tatra 'ambu-lilāgehāntare sthitam
nṛipam sa-bhāryāmatyaṁ taṁ haṁsau tāv abhyupeyatuḥ. 51
«kau yuvāṁ? brūtam!» ity uktau tena 'abhyarcyaiṇa bhūbhujā,
kramāt tasmai sva-vṛittāntam evaṁ ācakhyatuḥ ca tau: 52

Asti Mandara ity adrirājo jagati viṣrutah
viharat-sura-saṁghāta-virājad-ratna-kānanah, 53
yasya 'amṛitena sikteshu mathita-kshīravāridheḥ
jarā-mṛityu-haraṁ pushpa-phala-mūlambu sānushu, 54
Kailāśadhika-kāntasya yasya ṣṛiṅgāgra-bhūmayah
nānā-sadratna-racitā līlodyānāni Dhūrjateḥ. 55

tatra jātu kṛita-kṛido devo 'vasthāpya Pārvatim,
devakāryānurodhena kenāpy antardadhe Haraḥ. 56

Abhandl. d. DMG. IV, 5.

34